

Tėvynė

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ
AMERIKOJE ORGANAS

No. 39

Acceptance for Mailing at Special Rate of Postage provided for
in Section 1108, Act of October 3, 1917, Authorized June 27, 1918

New York 1, N. Y., Spalio-October 6, 1961

Entered as Second Class Matter November 28, 1910, at the Post
Office at New York, N. Y., under the Act of March 3, 1879

52 METAI

Jau Dabar Pradėk Darbą 1000 Narių Gauti Vajuje TIK 25 CT. DUOKLIŲ UŽ \$1,000.00 APDRAUDOS. DUOKIME VAIKAMS IR JAUNUOLIAMS VERTINGAS DOVANAS – APDRAUDAS

Lietuvių apgyventam Wyoming Klony

RASO POVILAS DARGIS, SLA PREZIDENTAS

APYLINKĖJE, KUR DIRBO AUŠRININKAS
DR. J. ŠLIUPAS

Keliais atvejais gavęs kvietimą atvykti į Wilkes-Barre, Pa., kur rugpjūčio-August 27 d., 7-tas apskritis rengė 75-kių metų SLA Jubiliejinį minėjimą, nutariau ten nuvykti ir Susivienijimo vardu pasakyti kalbą ir kartu pasitarti SLA reikais su veikliaisiais Wilkes-Barre apylinkės Susiv. nariais.

Išskridau iš Pittsburgho šetadienį po pietų ir už valandos laiko pasiekiau Wilkes-Barre-Scranton airport. Čia mane pasitiko veiklioji SLA 7 apskr. sekretorė Nellie Bayoras ir kun. Mykolas Valadka. Su jais sykiu nuvykom į pp. Bayorų namus, kur p. N. Bayorienės motinėlė p. A. Tunkevičienė mus širdingai pasveikinus priminė, jog už poros valandų bus prirengta vakarienė. Turėdamas porą valandų luoslaikio turėjau progos plačiai pasikalbėti įvairiais visuomeninio-tautinio pobūdžio reikalais, su savo jaunystės dienų draugu, kun. Mykolu Valadka. Daugiausiai palietėme SLA reikalus, su kuriais jis yra gerai susipažinęs. Prašiau jį, kad jis ir kiti visuomeninkai dar daugiau ir tvirtiau įsijungtų į SLA veiklą.

Laikas taip greit bėgo, kad nei nepajutau, kai mūsų šeiminkė kvietė mus vakarieniauti. Vakarienė buvo tikrai lietuviška. Jau buvo tamsoka, kai kun. M. Valadka atvežė mane į Wilkes-Barre, Sterling Hotel, nakvynėi.

Ant rytojaus, anksti iš ryto atsikėlęs, išėjau iš viešbučio pasižvalgyti po Wilkes-Barre ir pažiūrėti, koks yra šios dienos oras. Buvo tikrai graži diena. Saulutė maloniai šildė. Buvo tikras malonumas gėrėtis Wilkes-Barre apylinkė. Kiek daug minčių kilo galvoje bevaikstant po šį miestą, kuriame yra inkorporuotas mūsų Susivienijimas Lietuvių Amerikoje. Šioje apylinkėje gimė mūsų mielas SUSIVIENIJIMAS. Šioje apylinkėje gyvena mano mielas draugas SLA vice prezidentas, amžinos atminties Juozas Maceina. Na, juk šioje apylinkėje dirbo ir mūsų organizacijos kurėjas daktaras Jonas Šliupas. Čia netolimaime Scrantone gyvena buvęs SLA prezidentas Pranas Živatas; taip pat netoli yra ir Mahanoy City, kur gyvena buvęs SLA prezidentas ir dabartinis vice prezidentas Stasys Gegužis. Čia, šioje apylinkėje sunkaus darbo lietuvių-maineiriai ne tik įkūrė SLA ir daugelį kitų organizacijų, bet jie pirmieji ėmė steigti ir lietuviškus laikraščius. Ši apylinkė, ypatingai savo praeitimi ir atliktais darbais yra tikroji Amerikos lietuvių šventovė, nes šioje apylinkėje prasidėjo mūsų tautinis-kultūrinis judėjimas.

JUBILEJINIAME PARENGIME

Gal ilgai dar bučiau vaikščiojęs ir dūmojęs, jei nebučiau žvilgtelėjęs į miesto laikrodį, kuris rodė 3-čią valandą po pietų. Tuvo pats laikas vykti į jubiliejinį parengimą, kuris įvyko Rocky Glen parke. Nuvykus į parką pirmiausia teko susitikti tikrai malonųjį šeiminką, neuilstantį SLA veiklę ir kartu 7-to apskrities pirmin. Adomą Miliauską. Jis su valdybos nariais: M. Savage ir P. Urbonu priiminėjo svečius. Į šį jubiliejinį pikniką tikrai atvyko didelė minia garbingų tautiečių. Čia matėsi SLA veiklę iš visos plačiosios apylinkės. Iš Binghamtono, N. Y. atvyko didoka delegacija, jų atrpė teko matyti ir pasikalbėti su J. M. Bučinsku, Antanu Lepa, J. Kavaliausku ir Balčikoniu šeima. Su mieliais bingamtoniečiais tenka dažnai susitikti SLA seimuose, kuriuose jie visada aktyviai pasireiškia. Besidairydamas sutikau gausų būrį svečių iš Mahanoy City su Gegužiais ir Ramanausku. Veiklus Ramanauskas pareigingai, per daugelį metų, eina finansų sekretoriaus pareigas. Teko ir vėl atnaujinti pažintis su SLA veikėjais ir lietuviškų laikraščių korespondentais Antanu Ambrozačium ir Juozu Stanislovačium. Susitikau taip pat 35 kuopos fin. sekretorę Marę Stanislovačienę ir J. Kraužį.

Kadangi diena buvo karštoka ir troškinanti, tai p. Ambrozačiui pasiūlius, atsidūrė prie bufeto, kur p. Miliauskienė pardavinėjo bilietus, o žymūs SLA veikėjai, buvęs SLA vice prezidentas Viktoras Kamarauskas su ištisia eile pagelbinkų aptarnavo ištroškusius. Pagelbinkų tarpe mačiau Mr. & Mrs. Tunkevičius ir Maceinienę. Prie bufeto teko susitikti mano seną pažįstamą, 115 kp. pirmin. Vincą Tamulaitį ir 7 kp. pirmin. J. Kizį.

Bevaikstant po sodą - parką buvo malonu susitikti ir pasikalbėti su 7 kp. vice pirmin. Mare Baniulienę, Šaliunu, Šiaučiu, Alice Griškonyte ir Garso redaktoriu M. Žuju. Turėjau progos pasižvelgti su SLA nariais iš Easton, Pa. Jiems vadovavo Kazimieras ir Lušiai. Iš jų sužinojau, jog su jais atvažiavo 11 asmenų. Iš Brooklyno buvo atvykęs Kalvelis, o iš Paterson, N. J. mano bičiuliai ir SLA Jaunimo Kom. nariai Juozas ir Audronė Valadkai. Reikia pasakyti, jog Audronė Valadkienė ne tik yra suorganizavusi (daugiausia iš jaunimo) SLA kuopą Patersone, bet toje kuopoje eina ir finansų sekretorės pareigas. Mes tikrai turėtume džiaugtis turėdami šiuos darbščius veikėjus.

(Pabaiga kitam numery)

SLA prezidentas P. P. Dargis, spalio 14 d. Chicagoje pasakys pagrindinę kalbą Susivienijimo 75 metų sukakties minėjime, kurį ruošia šeštoji apskritis. Taip pat spalio 21 d. kalbės St. Catherine, Ont., Canada, kur vietos SLA kuopa rengia mūsų broliškosios organizacijos deimanties sukakties minėjimą.

MES NESIDERESIM IŠ BAIMĖS, BET IR NEBIJOSIM DERYBŲ – PASAKĖ PREZ. KENNEDY JUNGTO TAUTOSE

Jungt. Tautų posėdy prezidentas Kennedy palietė pačius svarbiausius tarptautinės politikos klausimus. Jo nurodymas, kad žmonija turi pirma panaikinti karą, kol karas nepašalins žmonių, sukėlė reikšmingą delegatų pritarimą. Jo žodžiais Amerika sutinka siekti nuosirdaus ir tikro nusiginklavimo ir veiksmingo ginklų kontrolės, kad žmonija atsipalaiduotų nuo karo baimės.

Tragiškai žuvus Jungtinių Tautų gen. sekretoriui Hamarskjöldui iš naujo sovietai sustiprino savo reikalavimą vietos vieno sekretoriaus paskirti 3 narius, nuo komunistų, nuo neutralių ir nuo demokratinių valstybių. Į tai prezidentas pastebėjo, kad veto teisę turintieji sekretoriato nariai, Jungt. Tautų organizacijoje, kuri turi tarnauti taikai, sukels šaltąjį karą ir paraližuos veikimą. Prezidentas vaizdingai priminė, kad ir rusišką "troiką" vistik valdo vienas vežėjas.

Berlyno klausimu prezidento pareiškimas buvo ketas ir aiškus: Mes turime paėmę atsakomybę dėl Berlyno likimo ir savo pažadus visomis priemonėmis privalom išsėsti. Nuo tos pareigos neatsisakysim ir niekas mus neprivers aplėisti Vakarų Berlyną ir jo gyventojus.

Dėl sovietų propagandos kolonializmo klausimu, prezidentas kvietė šį reikalą pilnumoje apsvaistyti, kad kiekviena tauta žemėje turėtų pilną laisvę tvarkyti savo valstybinį gyvenimą.

Prezidentas Kennedy rado reikalinga pabrėžti, jog Amerika turi pakankamai resursų, kad kartu su visu laisvu

pasauliu pasipriešinti agresyviai prieš spaudimui.

PO PREZIDENTO KENNEDY KALBOS

Visame pasaulyje ši kalba buvo sutikta palankiai ir visuotiniai reiškiamas, žinoma, išskyrus sovietų įtakoje esančius kraštus, pritarimas. Anglijos užsienio reikalų ministras Mome, palaikydamas prezidento nusistatymus, apkalino sovietus nenuosirdumu ir kvietė visais klausimais tvirtai susitarti, kad būtų pašalintas atominio karo pavojus.

O sovietų užs. reik. minist. Gromyko viską paneigė. Jis pasipriešino apsiginklavimo kontrolei, primygtinai reikalavo Jungt. Tautų sekretoriatą sudaryti pagal sovietų pasiūlymą ir Berlyno reikalų šulę, kad visos kariavusios valstybės pasirašytų taikos sutartį su Rytų Vokietija, o Berlyną padaryti "laisvu" miestu.

JUGOSLAVIJOS DELEGATAS J. T. ATAKUOJA SOV. RUSIJĄ

Tito, nors kivirčias su N. Chruščevu, bet Jungt. Tautose dažniausia palaikydavo Maskvą. Bet praėjus savaitę Jungt. Taut. posėdy Jugoslavijos užs. reikalų min. Popovičius griežtai puolė Maskvą dėl atominių bandymų atnaujinimo. Jis pasmerkė sovietų taktiką ir nurodė, kad Maskvai krenta didelė atsakomybė. Visi Maskvos šio reikalų pasiūlymai, esą, neturi rimto pagrindo.

ADENAUERIS RENGIA SI PASITRAUKTI IŠ POLITINIO DARBO

Londono televizijos programoje įvyko pasikalbėjimas su

Vak. Vokietijos kancel. Adenaueriu, kuris, tarp kitko, prisipažino, kad rengiasi netolimoje ateityje pasitraukti iš politinio darbo. Adenauerio partijai neseniai įvykusiuose rinkimuose į parlamentą netekus persivertiančios daugumos, atsirado abejonių dėl naujos vyriausybės sudarymo. Socialdemokratai norėtų koalicinės vyriausybės, bet Adenauerio krikščionių demokratų partija nenori jų įleisti į vyriausybę ir bando laisvųjų demokratų padedami sudaryti vėl savo vyriausybę.

DAUG PORTORIKIEČIŲ SEIMŲ BUS GRĄŽINTA Į KILMĖS SALĄ

Paaikšėjo, kad nemažas skaičius portorikiečių atvykdavo pavyzdžiui į New Yorko valstiją tik todėl, kad čia lengvai gaudavo nedarbo pašalpą, o taip pat ir indavo iš miesto kitokias šalpos sumas. Pasirodo, jog vieni portorikiečiai tik 1961 metais jau išėmė 300 milijonų dol. pašalpų. Todėl dabar rūpinamasi, kad pašalpas gaunantiems šeimoms padėti grįžti atgal į Porto Rico, iš kur jie atvyko.

PREZ. KENNEDY CITAVO PUSKINĄ, BET NEPAMINĖJO LIETUVOS VARDŲ

Prieš savaitę J. Taut. pasakytų kalboje prezidentas citavo garsų rusų poetą Puškiną. Minėtojo citatoje Borisas Godunovas, patyręs, kad Lietuvoje atsirado naujas pretendentas į Maskvos sostą, sako: Reikia pasistengti, kad Rusija būtų atverta nuo Lietuvos tokia tvora, kad nė vienas per tą sieną nepralystų. Prezidentas taip pakeitė Puškino tekstą, kad Lietuvos vardas iškrito.

Iš Pavergtos Lietuvos

Vilniaus elektrografijos institutas – vienintelis visoje Sovietų Sąjungoje. – Vilniuje veikiantis Elektrografijos institutas yra vienintelis visoje Sovietų Sąjungoje. Lietuva yra pionierius tos naujos technikos šakos. Kitom respublikom su taja technika suapžindinti kitą mėnesį Lietuvos paviljonas Maskvoje įvyks specialioji elektrografijos technikos paroda.

Pavenčio fabrike keistu būdu "ištirpo" 250 tonų cukraus. – Vilniaus "Tiesa" atidengia, kad Pavenčio fabrike keistomis aplinkybėmis "ištirpo" apie 250 tonų cukraus pufabrikacijų. Direktoriaus, vyr. buhalteris ir sandėlio vedėjas dingusį cukrų "nurašė" kaip transporto ir kitokius nuostolius. Dabar reikalą tiria prokuratura.

Vilniaus spaudos žiniomis, Šiauliuose vieno kombinato direktoriaus kapitalinio remonto lėšų sąskaita sugalvojo... pasistatyti sporto salę. Blogi reikalai ir dėl "nėsainkingumo". Girdi, Plungėje mokyklai pritaikė buv. Oginskų rūmus, ant stogo pastatytos devynios nereikalingos skulptūros. Kitur vėl esą be reikalo naudotas marmuras, brangios medijos rūšys, apdailinta granitu...

Esame pasiryžę iki Naujų Metų gauti 1,000 naujų narių

Visi veikėjai kviečiami į nepaprastą talką. Kiekvienas prirašykim nemažiau kaip po tris naujus narius. Taikomos didelės lengvatos – nereikia mokėti įstojo mokesčio, 10 nuoš. nuolaidos nuo apdraudų duoklių su Non Medical aplikacija. Vaikams ir jaunuoliams tik 25 centai duoklių už 1,000 dolerių apdraudos

TURIME TALKININKAUTI PRASMINGAME DARBE

Mūsų broliškosios organizacijos 75 metų sukakčiai įprasminti, yra pradėtas naujų narių sustiprintas prirašymas. Esame užsibrėžę iki Naujų Metų gauti 1,000 naujų narių.

Tai labai gražus pasiryžimas ir kilnus tikslas, kuriam pasiekti dabar mums tenka sukaupti visas jėgas. Gal ne vienas gali kilti klausimas, ar mes galėsime pilnai šį darbą atlikti. Į tokį klausimą reikia atsakyti tik teigiamai: mes ne tik galime, bet ir turime tą padaryti. Jei tokį skaičių narių tektų prirašyti vienai kitai kuopai su keliais organizatoriais, tai galėtumėm abejojti jo pasisekimu. Tačiau dabar mūsų talkoje dalyvaus daugiau kaip trys šimtai kuopų su 350 SLA darbuotojų, organizatorių ir kitų veikėjų. Todėl tokiai gausiai talkai dalyvaujant mūsų pradėtas darbas yra visai įmanomas ir galimas atlikti.

Akyvaždoje užsibrėžto tikslo kreipiamės į SLA organizatorius, kuopų veikėjus, valdybas ir narius kviesdami visus dalyvauti svarbioje ir prasmingoje talkoje. Tik kiekvienam pasiryžus ir dalyvaujant darbe bus galima pasiekti to gražaus naujų narių skaičiaus, kokį esame numatę. Todėl visų mūsų dalyvavimas yra neišvengiamas reikalas.

KIEKVIENAS VEIKĖJAS YRA PRASOMAS PRIRASYTI NE MAŽIAU KAIP TRIS NAUJUS NARIUS

Darbas, jį paskirsčius tarp savęs, nebūna sunkus. Po tiek prirašyti galime kiekvienas ir tuo pasitarnauti savo broliškai organizacijai ir lietuviškam reikalui. Įlmkėms to darbo šiandien, kad dar metams nepasibaigus jau turėtumėm pageidaujamą skaičių naujų narių. Kaip bitės į avilius sunėša šimtus svarų medaus, taip ir mes galime padidinti savo organizaciją nauju tukstančiu narių, jei tik visi, kaip tos darbščiosios bitelės, dalyvausime pradėtame vajuje darbe.

KOKIAS APDRAUDAS SIULYTI?

Atliekant šį spurtą naujų narių prirašymą, galime siūlyti visų rūšių apdraudas su didelėmis lengvatomis. Tiek suaugusiems tiek vaikams yra teikiamos reguliarios ir terminuotos apdraudos. Betkurio skyrėms apdrauda, jei ji imama su Non Medical aplikacija, duodama su 10% nuolaida nuo duoklių, kurių lentelė jau buvo anksčiau "Tėvynėje" paskelbta ir ja yra aprūpinti visi organizatoriai.

Tačiau ypatingo dėmesio yra vertos

VAIKŲ IR JAUNUOLIŲ TERMINUOTOS APDRAUDOS

Kaip žinome, jų duoklės yra ypatingai mažos: Tik 25 centai mėnesiui duoklių, arba \$3.00 metams už kiekvieną tukstantį dolerių apdraudos vaikams nuo gimimo dienos iki 16 metų ir jaunuoliams nuo 16 iki 25 metų jų amžiaus. Kadangi minėto amžiaus jaunuoliai jau laikomi suaugusių skyrėms nariais su visomis to skyrėms teisėmis, tai jiems dar tenka mokėti kas mėnuo po 17 centų į išlaidų fondą. Šioji nepaprasta lengvata yra teikiama Pild. Tarybos ir Vajaus Komisijos nutarimu Susivienijimo deimantinio jubilėjaus proga. Todėl siekiama sudaryti didesnę galimumą mūsų priaugnčiais kartai įsirašyti į didžiausią lietuvių organizuotą šeimą.

Todėl sustiprinto vajuje mėnesiais, siekiant tukstančio naujų narių, prirašant vaikus ir jaunuolius, šalia reguliarių apdraudų, priminkime tėvams ir globėjams apie Susivienijimo terminuotas apdraudas ir jų nepaprastai mažas duokles, kurių mokėjimas nei vieno neapsunkins.

Mūsų darbas, kurį pasiryžome dabar atlikti, yra labai reikšmingas. Kiekvienas, prisidėjęs prie sutelkimo į Susivienijimą daugiau tautiečių, pasitarnaus lietuviškiems reikalams ir kartu prisidės prie prasmingo mūsų organizacijos deimantinės sukakties paminėjimo.

Tat visi į pradėtą darbą su nauju ryžtu ir pakilia dvasia.

SOVIETAI PASIULĖ KOMPROMISĄ

Sov. Sąjunga pasiūlė kad Jungtinių Tautų sekretorium būtų paskirtas asmuo, kuris veiks ir tvarkys organizacijos reikalus, bet kontakte su trimis savo pagelbininkais, neturinčiais veto teisės, nors buvo anksčiau sovietų numatyta, kad JT sekretoriato nariai turės veto teisę, sprendžiant tarptautinius reikalus. Toks sekretoriatas turėtų veikti iki 1963 metų balandžio mėnesio. Tokiu būdu bus baigtas mirusio Hammasrsk-joldo kadencijos terminas. Jungtinių Valst. delegatai nori, kad būtų paskirtas sekretorius be Saugumo Tarybos šiuo reikalu sprendimo.

Tėvynė

The Lithuanian Weekly
Published Every Friday
By the Lithuanian Alliance
of America

BERTHA PIVARONAS
Manager

Redakcinė Komisija:
Pirmininkas —
ANTANAS SODAITIS
Nariai —
JUOZAS PETRENAS
KUNIGAS PETRAS DAGYS

Yearly Subscription Rates:
In the United States \$4.00
To Foreign Countries \$5.00

307 West 30th Street
New York 1, N. Y.
Tel. Lackawanna 4-5529

SLA kuopų pranešimai ir skubus
raštai redakcijai reikia siųsti ne-
vėliau, kaip prieš savaitę, laikra-
čio numeriu išnėmiant.

Keliant adresą, būtina pranešti
senąsias adresas ir nurodyti naują
adreso pašto zonos numerį.

Gerb. SLA organizato- riams, kuopų ir apsk. veikėjams

Kviečiame jus visus SLA
deimantinio 75 metų jubile-
jaus garbei duoti iki šių me-
tų pabaigos susivienijimui
tūkstantį naujų narių.

Tūkstantį naujų narių mes
lengvai gauname, jeigu sutari-
nami visi dirbsime. Nes SLA
turi suregistruotą organizato-
rių ir veikėjų apie 350 asme-
nų, kurie gauna šį kvietimą.

Visi dirbdami šį nepaprastai
svarbų visai lietuvių visuome-
nei darbą ir broliškai pasi-
drindami, turėsime kiekvie-
nas surasti tik po tris naujus
narius, o kas niekam nebus
sunku. O susivienijimui pada-
rysim nepaprastai didelį pa-
tarnavimą, tuo pagerdami
SLA jubiliejų.

Tūkstantis naujų narių —
bus žymus SLA laimėjimas,
jeigu visi organizatoriai ir
kuopų veikėjai dalyvaus šio
svarbaus plano vykdyme. Juk
kiekvienas mūsų, turėdamas
gerus norus, tikrai suras 3
naujus narius. Šis darbas ne-
bus sunkus ir lengvai nugalima-
mas.

Galima įrašyti į visų klasių
apdraudas, tame tarpe ir į
vaikų bei jaunųjų Termino-
nuotą apdraudą (už \$1,000
apdraudos mokesčiai metams
\$3.00). Ši apdrauda Pild. Ta-
rybos patvarkymu veikia iki
busimo seimo. Prašome iš
karto siųskite 3 naujus na-
rius, kad užtikrintai dalyva-
tumėt Tūkstanties Naujų Na-
rių prirašyme.

Netrukus pradėsime Tėvy-
nėje skelbti vardus organiza-
torių ir veikėjų, kurie daly-
vaus 1000 naujų narių prira-
šyme. Sekite pranešimus Tė-
vynėje, kur bus paskelbtos
premijos organizatoriams ir
veikėjams.

Mes jums, brangūs broliai
ir sesės, tvirtai tikime ir nuo-
širdžiai kviečiame dalyvauti
svarbiame pasiryžime gauti
1000 naujų narių iki šių metų
pabaigos.

Paul F. Dargis,
SLA Prezidentas
Bertha Pivaronas,
SLA Sekretorė

Pajieškojimai

Juozas Kreipavičius iš Lie-
tuvos ieško Amerikoje savo
giminį. Giminės yra prašo-
mi atsilepti šiuo adresu:

Mr. J. Kreipavičius,
249 Blaine St.,
McAdoo, Pa.

SLA Reikalai ir Veikla

PITTSBURGH, PA.

NETEKOME GARBINGO LIETUVIO

JURGIS CEKAUSKAS SU ŽMONA MARIJONA IR ANUKU

Rugsėjo 18 d. Pittsburgho
lietuvių pasiekė budna žinia,
jog negalėtingoji mirtis iš-
skyrė iš gyvųjų tarpo žymų
SLA veikėją, SLA seimų de-
legatą ir 104 kp. vice pirmin.
Jurgį Cekauską. Jurgis Ce-
kauskas buvo gimęs Lietuvoje,
nuo Liubavos, Makauskų
kaimo.

Nuliudime paliko — žmoną
Marijoną, dukteris: Anna
Dancevičius, Mary Turk;
anukus ir Lietuvoje brolių
Andrių ir seserį Marijoną.

Laidotuvės įvyko penktad.,
rugsėjo-September 22 d. Pa-
laidotas šv. Kazimiero kapi-
nėse.

Jurgis Cekauskas daug dir-
bo SLA, prirašydamas į SLA
savo seimą ir daug, daug ki-
tų lietuvių. Jis dalyvavo ir
kitose lietuviškose organiza-
cijose, daug dirbdamas mūsų
tautiečių labui.

Mielas tautiet, ramiai išsė-
kis šioje laisvoje Amerikos
žemelėje.

Povilas P. Dargis.

S. L. A. Kuopų Veikla

Worcester, Mass.

SLA 57 kuopos padėka

Per Tėvynę reikiu nuošir-
džią padėką visiems tiems,
kurie nors kokiū būdu prisidė-
dė prie darbų suruošiant
mūsų kuopos banketą, SLA
75 metų sukakčiai paminėti.
Visų pirmiausiai nuoširdus
ačiū SLA sekretorei B. Pivar-
onienėi už dalyvavimą ir už
pasakytą banketą gražią kal-
bą. Toliau dėkoju Sandaros
Centro vice pirmin. inž. Al.
Chaplikui, SLA Skundų ir
Apeliacijų komisijos nariui
inž. St. Budvičiui, radijo Lais-
vės Varpo vedėjui adv. Petriui
Viščiūnui. Ponaoms: K. Yurge-
liunams, Kl. Čiurlionienėms,
Juozui Gedmintui, Jadvygai
Tumavičienėi ir jos dukrelei
Irenai; V. Anestai, A. Mozur-
raitenei, Vadeliams. Mūsų
bankete matėsi svečiai iš New
Haven, Conn. ir pp. Jakačiai,
iš Brooklyn, N. Y.

Nuoširdžiai dėkojam mūsų
studentui, jaunam dainininkui
Vytautui Prapuoleniui už su-
dainavimą kelių gražių daine-
lių. Kartu ačiū ir piano akom-
panistei Marijonai Meškus-
Jablonskytei; banketo darbi-
ninkams, Vladiui Židžiūnui, Al-
girdui Zenkui, Alekui Zva-
liauskui, Ignei Pigagai, Kleo-
fui Zurlui, Jonui Dvareckui
ir Ant. Tomkui.

Seimininkė: Magdalenai
Mitrikienėi, Juliei Lendraitie-
nei, Onai Rakauskienėi, Uršu-
lei Dudienei, Rožei Jušinskien-
ei ir Onai Zenkienėi.

Taip pat ačiū visiems daly-
viams. Šio banketo suruoši-
mas buvo veik dviejų žmonių
darbas — tai pirm. Vinco
Mitrikos ir sekr. J. Krasins-
ko. Buvo tai nelengvas dar-
bas, bet banketas pavyko
gražiai.

Visiems ir visoms labai šir-
dingas dėkui.

J. Krasinskas, 57 kp. sekr.

Toronto, Canada

*SLA 236 kp. susirinkimas
įvyks spalio 8 d., sekmadienį,
12 val. po pietų, Lietuvių na-
muose.

tis su žmona, Urbonas su
žmona, M. Kuprienė, Lumbie-
nė, Pukelevičius ir kt. Visi
buvo geroje nuotaikoje. Pik-
nikas baigėsi vėlai vakare.

Mirė Kazimiera Bučinskienė-
Grandma

Rugp. 28 d. staigiai išsiskyrė
iš gyvųjų tarpo Kazimiera
Bučinskienė, 98 metų. Paliko
nuliudime sunęs: visuomenės
veikėją J. M. Buchinską, Sta-
sį, Joną, Juliją ir Adolfą. Taip
pat liko duklė Kotryna Jak-
ševičienė ir jų šeimos. Visi
yra SLA 50 kp. nariai. Velio-
nė paliko daug anukų ir pro-
cnukų. Binghamtono lietuvių
tarpe buvo vadinama "Grand-
ma", nes buvo seniausia iš
visų lietuvių. Buvo labai ma-
loni moteris. Išaugino didelę
šeimą, skaitė laikraščius, do-
mėjosi lietuvių gyvenimu, ne-
buvo lietuvių viešo parengi-
mo, kuriame jos nebūtų ma-
tyta. Visi vietos lietuviai lau-
kė jos 100 gimtadienio.

Rugp. 31 d. ligoninėje pasi-
mirė Elzbieta Jaskauskienė,
neseniai išėjusi į pensiją,
darbšti ir susipratusi lietu-
vė. Šioj apylinkėj išgyveno 50
metų. Gimusi Miežiškiuose,
Panevėžio apskr. Buvo vietos
A. L. Tarybos išrinktinė, daug
dirbo Taryboje, Balfo skyriu-
je ir priklausė SLA 50 kuopai.
Visą amžių sunkiai dir-
bo. Buvo našlė jau daug me-
tų, bet budama darbšti, įsi-
gijo namų-vasarvietę ir iš-
auklėjo bei išmokslino dukte-
ris Phillis. Dalyvavo ir daug
darbavosi vietos organizacijų
parengimuose.

Netekome darbščios moters
Kiek anksčiau mirė Ieva
Palionienė ir Zvirblinė, ku-
rios taip pat buvo SLA 50
kp. narės.

Juozas Klyvis, kuris irgi
buvo SLA 50 kp. narys dau-
gelį metų, sunkiai sirgęs, mi-
rė sulaukęs 67 metų amž.

P. B. Balchikonis.

Detroit, Michigan

Dr. Z. Ivinskio paskaita

Sekmad., rugs. 17 d. skaitė
paskaitą iš Romos atvykęs
istorikas dr. Z. Ivinskis. Pa-
lietė Lietuvos istorijos bruo-
žus, Ordino puolimą — prusų,
žemaičių ir kitų lietuvių
sričių. Toliau nagrinėta kunig-
aikščių Gedimino, Algirdo
ir daugiausiai Vytauto laiko-
tarpis. Daug paskaitų teko
girdėti iš Lietuvos istorijos,
bet įdomiausia buvo dr. Ivinskio.
Temą aiškino įdomiai ir
taip, kad ją galėjo suprasti
visi. Bet pro kai kuriuos is-
torinius faktus praėjo nuty-
lėdamas ir jo paskaitoje liko
spraga, būtent: ordinui orga-
nizuojant karus prieš prusus
ir lietuvius, Roma bei popie-
žius tuos karus inspiruodavo
ir laimėdavo riterius, jojan-
čius mušti — krikštyti pagonis
lietuvius. Pro šį istorijos
laikotarpį dr. Ivinskis praėjo
tylomis, nuduodamas lyg tais
laikais nei Romos, nei popie-
žių nebūta.

Pabaltiečių metinis balius
Baltiko komitetas, kurį su-
daro lietuviai, latviai ir estai
ruošia metinį balių, įvykstan-
tį šeštad., spalio 21 d., 7:30
vak., gražiojoje Belle Isle Ca-
sinoj, lietuvių vadinamoj Be-
lajaus salėje. Bus pietūs, alu-
čio ir šokiai. Norintieji pa-
draugauti su mūsų kaimyni-
nėm tautom, maloniai kvi-
et jį atstovybė buvo nema-
ža. Šį kartą turėjome gana
gausią atstovybę iš Wilkes-
Barre, Pa. ir iš Pittstono. Jų
tarpe buvo SLA 7 apskr. pir-
min. A. Miliauskas ir sekret.
N. Bajorienė, Bajoras ir kt.
Pensylvaniečių tarpe matėsi
A. Ambrozaitis, V. Tamulai-

Čiurlionio Ansamblio
koncertas

Čiurlioniečiai iš Clevelando

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANO "TEVYNĖS"

Sveikatos Skyrius

Šį skyrį, skirtą Susivienijimo Lietuvių Amerikoje sveikatos reikalams, veda Svei-
katos Komisija, SLA 51-mo Seimo išrinkta iš 3 medicinos gydytojų: MOTIEJAUS NA-
SVYCIO M. D., Komisijos pirmininko ir Komisijos narių VINCO TERCIJONO M.
D. ir ALBINO GRIGAIČIO M. D.

Rašo DR. V. TERCIJONAS, Brooklyn, N. Y.

Apie protu atsilikusius ir jų globą

Tėsinys

Proto atsilikimas, kaip nepagydo-
mas prigimtas trūkumas, turi nemažai
ryšių su paveldėjimu, bet ne daug san-
tykių su proto ir emociniais sutrikimais.
Tai daugiau eugenikos ir socialinė pro-
blema. Vieton rušijavimo protu defektin-
gų ar atsilikusiųjų ir moronus, imbecilus ir
idiotus, kartu proto atsilikimas žymi-
mas kaip lengvas, vidutinis ir stiprus.

Lengvas proto atsilikimas liečia to-
kį pakenkimą, kur I.Q. siekia nuo 70
iki 85. Vidutinis atsilikimas reikalauja
specialaus apmokymo ir vadovavimo
(priežiūros), I.Q. nuo 50 iki 70 stiprus
proto atsilikimas su I.Q. žemiau 50 rei-
kalauna daugiau priežiūros ir saugios
globos. Proto atsilikimas įvertinamas ne
pagal psichologinį testą I.Q., bet ima-
ma dėmesin ir kiti paciento bruožai,
kaip kultūriniai, fiziniai ir emociniai, o
taipogi jo sekmė ar pasisekimas socia-
linis, mokyklų ir profesinis. Protu de-
fektiniai ar atsilikę kartais vadinami
proto vaikais.

Proto sutrikimų ryšys

(Tarp proto sutrikimų kai kurie yra
toki ryškūs, kad net nepritęję asmenys
gali pažinti, kad pacientas yra protiniai
nesveikas ar "beprotis". Vienok tos li-
gos ar psichozės kartais esti nepažintos
iki jos nepažengia taip toli, kad gydy-

mas tampa labai sunkus. Ligos reiškiniai
kartais nediagnizuoti (nenustatyti) vys-
tosi mėnesiais ir metais, bet paprastai
esti maskuojami kaip nervų sutrikimas,
neurastenija arba fizinis negalavimas.

Antrą grupę apima asmenys, kurie
neskaitomi jų aplinkinių kaip protu ne-
sveiki, bet atskleidžia įvairius keistus
simptomus (reiškinius): liguistą baime,
įkrius mintis, priverstinius veiksmus,
kurie paprastai apibudinami kaip psi-
choneurozės. Trečią grupę sudaro asme-
nys, kurie nėra liguisti ne protu, ne ku-
nu, bet kurie nesugeba parodyti pakan-
kamo socialinio prisitaikymo, tai yra
įvairius nevykėlius. Į šią grupę įeina
tam tikros rūšys alkoholikai, nusikaltė-
liai (teisės pažeidėjai), valkatos ar bas-
tūnai ir asmenys su nepaprastais ar ne-
normaliais lytiniais palinkimais. Prie ši-
tos grupės gali būti priskirti asmenys,
kurie yra nepastovūs emociniai, turi
baimių ir kitų asmeninių neramumų,
kas neleidžia jiems jaustis patenkintais
ir laimingais.

Vaikai su problemom sudaro ketvir-
tą grupę. Jie turi sunkumą su auklėji-
mu, blogus papročius, neprisitaiko mo-
kyklų, kaprizingo būdo su staigiu pyk-
čiu, naktiniai žuvų gaudytojai (enureti-
kai) ir linkę prie vaikų nusikaltimų,
kas gali būti įrodymu emocinio nepasto-
vumo ar sutrikimo ir gali būti taisoma
tinkamu apklausimu (kvotimu) ir gy-
dymu.

atvyks į Detroitą koncertuo-
ti lapkričio 18 dieną, ukrai-
niečių salėje. Choras, solistai,
duetai duos visai naują pro-
gramą. Detroitiečiai pirmieji
turės progos išgirsti tą pro-
gramą. Laukiame. Rengia Lie-
tuvos Šaulių Detroito skyr.
F. M-zas.

Žinios iš Pavergtos Lietuvos

◆ Dim. gen. V. Vitkauskas
"Tiesoje" išsipludo prieš vad-
vakarų imperialistus ir beveik
ištaisai citavo įvairias Chruš-
čiovo kalbų vietas. Vitkaus-
kas pagarbino ir vyriausią va-
dovą, pabrėždamas, kad
"draugas N. Chruščiovas vi-
sus klausimus išdėsto nepa-
prastai aiškiai, gerai argu-
mentuoja visus teiginius. Jau-
čiama stipri, nesugriauinama
logika, sveikas protas..." Vit-
kauskas baigia savo straips-
nį šukiu: šalin imperialistų
užmačias...

◆ Lietuvoje pastaraisiais
metais studentai buvo pri-
versti dalyvauti vasaros dar-
bo stovyklose. Jie prisidėjo
statant visuomeninius ir kul-
tūros namus.

◆ Maskvos dienrašt. "Iz-
vestija" puolė vieną ligoni-
nės vyr. gydytoją Lietuvoje,
mat, šis leidęs kunigui ligoni-
nėje krikštyti vaiką, susirgu-
sį plaučių uždegimu, su pavo-
jumi jo gyvybei.

◆ Rugsėjo pradžioje prasi-
dedant mokslui Lietuvos mo-
kyklose, partija vis labiau ke-
lia komunistinio auklėjimo
reikalą aukštosiose mokyklo-
se. Ypatingas vaidmuo tenka
Vilniaus (V. Kapsuko vardo)
universitetui. Per "Tiesos"
sklitis keliamas balsas, kaip
komunistiniai reikėtų auklėti
studentus.

◆ Lietuvoje jau spausdi-
namas "Liet. literatūros isto-
rijos" trečiasis tomas, pirmo-
ji dalis. Šiame veikalė, pagal
Vilniaus Eltos pranešimą,
"marksistinės ideologijos pa-

grindais išaiškinti" 1917-40
m. laikotarpio lietuvių litera-
tūros istorijos reiškiniai, nag-
rinėjama J. Vaižganto, V.
Krėvės, A. Vieniūlio, L. Gi-
ros, B. Sruogos, K. Binkio,
V. Mykoliaičio, P. Vaičiūno,
A. Lasto, S. Čiurlionienės ir
kt. rašytojų kuryba.

◆ Kaip Lietuvoje planuo-
jami nepaprasti užmojai at-
skleidžia "Tiesa", išskeldama
šaulių dviračių gamyklos pa-
vyzdį. Ją užbaigti ligi 1966
metų, kitiems metams jau pa-
skirta 600 tūkst. rublių, ta-
čiau... nė vieno objekto neuž-
planuota paleisti į darbą. I

plano projektus įtraukta visa
eilė statinių, kurie dar neturi
patvirtintos techninės doku-
mentacijos. Kokios pasėkos?
Ogi Lietuvoje nuolat didėja
neužbaigtų statinių skaičius.
Tokiu neužbaigtų statyti ob-
jektų Lietuvoje 1960 metais
buvo net 971.

— Lietuvos dainų ir šokių
ansambliis, J. Švedo vedamas,
važinėja su gastrolėmis po
Rusijos federatyvinę respub-
liką. Maskvoje jis pasirodė
šalia kitų ansamblių: lenkų
ansamblio "Slionsk", meksi-
kiečių ir kt.

SLA ORGANIZATORIAI

CALIFORNIA VALST.

Vajaus stiprinimui ir narių patogumui spausdiname orga-
nizatorių sąrašą valstijų alfabeto tvarka.
Jums padės mūsų veiklus organizatoriai, kad iki Naujų
Metų SLA gautų 1,000 naujų narių.

INGLEWOOD, CALIF.

75 kuopa. Mr. P. Zilinskas, 1328 Centinella Ave.

LOS ANGELES, CALIF.

75 kuopa. Mr. V. Aleksandriunas, 2458 Silver Lake,
75 kuopa. Mrs. M. Aftukienė, 228 Mt. Washington Dr.

ILLINOIS VALST.

CHICAGO, ILL.

Mrs. Ona Biežis ir dr. S. Biežis, 3148 W. 63rd St., 322 kp.
Miss E. Mikuzis, 2026 N. Humboldt Blvd., 313 kp.
Mr. K. Mačiūkas, 2549 W. 71st St., 260 kp.
Mr. L. Šmulkštys, 5611 S. Emerald Ave., 217 kp.
Mr. V. Petrauskas, 7207 S. California Ave., 217 kp.
Mrs. Anna Jagiella, 3052 W. 63rd St., 208 kp.
Mr. J. Biliūkas, 2839 W. 23rd St., 150 kp.
Mr. A. Vaitkevičius, 2534 W. 69th St., 150 kp.
Mrs. Ch. Austine, 6717 Peoria Ave., 134 kp.
Miss Irena Narbut, 3721 W. 64th Place, 134 kp.
Mrs. K. Katkevičienė, 5422 S. Spaulding Ave., 134 kp.
Mr. J. Labzintis, 10826 S. Wabash Ave., 134 kp.
Dr. K. Drangelis, 2420 W. Marquette Rd., 36 kp.
Mr. A. Kaulėnas, 3414 S. Parnell Ave., 375 kp.
Mr. J. Placius, 6718 S. Union Ave., 150 kp.

CICERO, ILL.

Mr. K. P. Develkis, 1330 S. 49th Ave., 301 kp.

ROCKFORD, ILL.

Mr. P. Šernas, 810 Haskell Ave., 77 kp.

SPRINGFIELD, ILL.

Mr. P. Kloga, 229 S. Paul St., 158 kp.
Mr. J. Stočkunas, 1205 D. Carpenter St., 275 kp.

Kreipkitės į šiuos organizatorius, jie jums padės atlikti parei-
gą Susivienijimui, kad iki Naujų Metų gautume 1,000 naujų
narių.

A black and white photograph showing a group of people, including children and adults, walking in a line across a grassy field. A large crowd of spectators is visible in the background, and a line of people is standing on the right side of the frame.

Sekandienos radijo stotys duoda naudingų žinių 75 m. SLA Sukaktuvinio Vajaus reikalais. Klausykite nurodytomis valandomis.

BOSTON, MASS. Lietuvių Radio Valanda. Vedėjai Stepas ir Valentina Minkai.
502 E. Broadway, South Boston, Mass.
WLYN—1360 banga. Programos veikia sekmadieniais nuo 1:00 iki 1:30 valandai po pietų.

BOSTON, MASS. Laisvės Varpas, Vedėjas Petras Vlačins.
47 Banks St., Brockton 18, Mass. Tel. JUNiper 6-7209.
WKQX iš Framingham, Mass., banga 1190, sekmadieniais nuo 8 iki 9 val. ryte.

CHICAGO, ILL. Radio Valanda. Vedėja Sophie Barcus.
Iš WOPA stoties. A. M. 1490 kc.; FM 102-3 MC; kas rytą dešimtą valandą iki 11-tos valandos nuo pirmadienio iki penktadienio; šeštadienio rytą nuo 10:30 iki 11-tos; sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30 valandos ryto.

Vakaruškos kiekvieną pirmadienį 7-tą valandą vakaro Raštinė: Sophie Barcus, 7159 So. Maplewood Avenue, Chicago. Telefonas HEEmlock 4-2413.

CHICAGO, ILL. Margutis. Vedėja L. Vanagaitienė.
6755 S. Western Ave., Chicago, Ill.
WHFC — 1450 k. Dabar turime kasdien radijo programą nuo 9:00 iki 9:45 val. vakaro. Ketvirtadieniais du kartu: nuo 6:30 iki 7:30 ir nuo 9:00 iki 9:45 (visos programos vakarais). O sekmadienį po pietų nuo 1:00 iki 2:15.

DETROIT, MICH. Lithuanian Melodies. Vedėjas Ralph Valatka, 15756 Leisure Avenue, Detroit 27, Mich. Telefonas BRoadway 3-2224.
Iš WJLB stoties 1400 k. šeštadieniais nuo 5:00 iki 5:30 valandai po pietų.

HARTFORD, CONN. Lietuvių Radio Valanda. Vedėjas I. Potkaitis.
60 Lincoln Street, Hartford, Conn.
WPOP—1410 kilocycles. Sekmadieniais nuo 11:30 iki 12:30 val. po pietų.

NEW YORK — NEW JERSEY. Lietuvos Atsiminimai. Vedėjas Jack Stukas.
1264 White St., Hillside, N. J. Tel. WAverly 6-3325.
WEVD—1330 k. 97.9 meg. Šeštadieniais nuo 5:00 iki 6:00 valandai vakare.

PITTSBURGH, PA. Vedėjai Povilas ir Gertruda Dargiai.
2040 Spring Hill Road, Pittsburgh 16, Pa.
WPIT—730 kilocycles. Sekmadieniais nuo 12:30 iki 1:00 valandai po pietų.

LOS ANGELES, CAL. Lietuviškoji Radijo Programa. Vedėjas Bronius Gediminas. 4023 W. 60th St., Los Angeles 43, Cal. Tel. AXminster 5-2260 KALI 1430 k. Šeštadieniais 12:30

KAS GIRDĖ PAS MUS IR KITUR

SLA 75 METŲ JUBILEJINIS BANKETAS CHICAGOJE

SLA 6 apskr. rengiamas 75 metų jubiliejinis banketas įvyks spalio 14 d., kaip 6:30 val. vakare, Chicago Savings and Loan Ass'n. patalpose, 6245 S. Western Ave., Chicagoje

Dalyvaus SLA prez. P. P. Dargis iš Pittsburgh, Pa., Chicagoje esantieji Pild. Tar. nariai — izdin. Nora Gugis, izdo glob. E. Mikužiūtė, dr. S. Biežis ir kiti veikėjai.

Taip pat Chicagoje ir apylinkės kuopos uoliai ruošiasi

Mikas Klimas, gyvenęs Linden, N. J., praėjusią savaitę šeimos ir artimųjų tarpe paminėjo savo 65 metų amžiaus sukaktį. Sukaktuvininkas yra žinomas visuomenininkas, SLA 3 kp. finansų sekret., 5-tos apskrities valdybos narys ir organizatorius. M. Klimas yra pasižymėjęs vjaus darbe prirašydamas prie Susivienijimo daugiau šimto naujų narių.

Julė M. Rastienienė, iš Baltimorės, žymaus visuomenės veikėjo ir literato adv. Nado Rastenio žmona, buvo atvykusi į New Yorką ir ta proga lankėsi SLA centro įstaigoje, kur su sekretore B. Pivarone pasidalino mintimis Susivienijimo organizaciniais klausimais.

Su viešnia į New Yorką kartu buvo atvykusi jos sesuo Alvena Baltruškytė, kuri yra fotografė mėgėja ir už savo nuotraukas yra laimėjusi parodos dovanas. A. Baltruškytė New York'e dalyvavo fotografų suvažiavime.

Dail. Jurgis Juodis sulaukė

gausingai dalyvauti šiame svarbiame bankete. Pranešimai iš kuopų valdybų rodo, kad nariai gausiai perkasi biuletus į šį banketą, ir kviečiasi savo draugus dalyvauti.

Jaigų dar kas norėtų atsilankyti į mūsų iškilmingą banketą, pasivaikinti lietuvių šeiminių gaminiais, pasiklausyti skambančių dainų, trumpų kalbų, tai kreipkitės į SLA kuopų valdybas, arba į 6-to apskr. pirm. Kazį Mačiuką, 2549 W. 71st. St. Tel. PR 6-3140.

50 metų amžiaus. J. Juodis jo sukaktį pagerbė žurnalo Kario redakcija ir bendradarbiai. Sukaktuvininkas daug pagelbsti New Yorko lietuviams teatralams, pagamindamas scenos veikalamus dekoracijas.

Liet. Atsiminimų radijas, vadovaujamas Jokubo Stuko, talkininkaujant pranešėjams visuomenininkui Jonui Valaičiui bei muz. Alg. Kačanauskui, New Yorko lietuvių kolonijai ir apylinkėi kas šeštadienį iš stoties WEEV perduoda įdomią lietuvišką programą. Prie radijo išlaikymo prisideda Rutos draugija, kuri šiuo metu telkia naujus narius. Mėtinis mokestis yra penki dol.

Salom. Narkelionaitė, žurnaliste šią vasarą lankydamosi pavergtose Lietuvoje susuko mūsų krašto vaizdą gana įdomią filmą. Tėvynės vaizdus yra pakviesta rodyti Detroit, Philadelphia, Kanadoje ir kitose vietose. Kartu ji papasakos kelionėje patirtus įspūdžius.

Mirus Tėvynės redaktoriui

M. L. VASIL

reiškiamie užuojautą jo giminėms ir artimiesiems

SLA 115 KPS. VALDYBA:

V. TAMULAITIS, pirmininkas
A. AMBROZAITIS, vice pirmin.
A. MILIAUSKAS, fin. rašt. ir izdin.
ONA MILIAUSKIENE, užrašų raštin.
A. PUKELEVICIUS,
VYT. PAULIAUSKAS, izdo globėjai
A. KALINAUSKAS, maršalka

Tėvynės redaktoriui,

MICHAEL LEO VASIL

mirus, velionies giminėms, bendradarbiams ir artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškia ir kartu liudi

SLA 4-TOS APSKRITIES VALDYBA:

ANTANAS KASPARAVICIUS, pirmin.
STASYS BUINAUSKAS, vice pirmin.
ANTANAS ORANTAS, sekretorius
JONAS PAKALNIS, izdininkas
JUOZAS RADZEVICIUS, organizatorius

M. LEO VASIL

Tėvynės redaktoriui mirus, nuoširdžiai užjaučiame jo giminės, artimuosius, bendradarbius ir Tėvynės redakcijos bei administracijos štabą

SLA 301 KUOPA, CICERO, ILL.

Netekus redaktoriaus,

M. LEO VASIL

reiškiamie jo giminėms, draugams ir pažįstamiems gilią užuojautą

SLA 135 KUOPOS VALDYBA:

WM. BURTON-BOTVRIUS, pirmininkas
MOTIEJUS VAISNYS, vice pirmin.
GUSTAS PALAITIS, prot. raštin.
Z. JANKAUSKAS, fin. sekr. ir izdin.

JONUI DAGIUI

mirus, velionio broliui gerb. kun. Petru Dagui ir ponai, seserei Kuolienai ir jo artimiesiems reiškiamie giliausią užuojautą ir kartu liudime

JURGIS PREIKSAITIS IR
KOSTAS KREGŽDE SU SEIMOMIS

LIETUVOJ MILICIJA BUVO ĮSTEIGTA 1588

Angelių Sargų šventė — policijos šventė

Angelių Sargų diena — spalio antroji, 1921 metais tapo Lietuvoje policijos švente. Policijos korporacija spalio 2 d. kasmet kuo iškilmingiau minėdavo šią šventę. Čia, išeivijoje, tą tradiciją palaiko Chicagoje esantis buv. Lietuvos policijos tarnautojų klubas "Krivulė". Tačiau dabar to iškilmingumo pasiekti neįmanoma, bet senosios tradicijos prisilaikydami, buv. siesij Lietuvos policijos tarnautojai savo šventę ryžtasi tinkamai paminėti. Nei vienos institucijos pareigūnai gal nebūvo taip glaudžiai susiję su valstybe ir visuomene, kaip policijos pareigūnai. Policija prie visų valdžių, kaip apolitinė institucija, tarnavo tik valstybei ir savo krašto žmonėms. Jie buvo, tikrai, piliečių ir jų turto saugotojai, valstybės įstatymų vykdymo prižiūrėtojai ir todėl visuomenėje išsilaikė savo pašaukimo aukštumoje. Neveltui ji vadovavosi labai gražiu ir reikšmingu žygiu: "Teisėtumas — valstybės pagrindas".

Savo išsilaikėjimu ir pareigų supratimu Lietuvos policija nei kiek nesiskyrė nuo kaimyninių kraštų policijos. Musų policija buvo atsteigta 1918 m. lapkričio 11 d., pirmojo ministerių kabineto nutarimu. Tvarkėsi iškart atskirais dekretais, įsakymais ir cirkuliariais. Įstatymas buvo išleistas daug vėliau. Tad šiais metais sueina 43 metai nuo jos atsteigimo.

Istoriniai šaltiniai rodo, kad Lietuvos policija, istoriniais laikais vadinosi milicija. Jos pradžia siekia 1588 metus. Taigi, jei skaityti tuos metus Lietuvos policijos įsteigimo metais, tai šiais metais Lietuvos policija mini 373-čią sukaktį.

Šiais metais 43 metų sukaktis ir spalio 2-ji — Angelių Sargų šventė bus Chicagoje minima ir švenčiama spalio 8 d., Jaunimo namuose, šia tvarka: Jėzuitų bažnyčioje pamaldos 10 val. ryto. Jaunimo namuose iškilmingas posėdis 11 val. ryto. Posėdžio metu paskaita skaitys Lietuvos Istorijos draugijos narys Povilas Dirksas.

Į minėjimą kviečiami visi buvę Lietuvos policijos tarnautojai ir visuomenė.

P. Dirksas.

VERTA STUDIJUOTI AKTUARINIUS MOKSLUS

Jungt. Valstijose yra nemaža lietuvių, kurie turėdami galimumą siekia aukštesnio profesinio mokslo. Kiek tenka pastebėti, daugiausia pasirenkamos šios mokslo šakos: medicina, technika, teisė ir kt. Bet dar neteko pastebėti, kad bent vienas lietuvis studijuotų vadinamus aktuolinius mokslus, kuris turi sąryšį su komercinėmis žmonių gyvybės apdraudomis ir frateralinėmis organizacijomis, kokia yra ir mūsų Susivienijimas.

Tokia mokslo šaka pasirinkusiems yra daug gražių progų gauti tinkamą ir pelningą darbą, kuris užtikrintų ateities gyvenimą. Patartina lietuviams moksleiviams apie tai rimtai pagalvoti.

K. P.

Amerikos vokiečių eiseną New York'e

Praėjusį šeštadienį New Yorko vokiečių kolonija paradovo Manhattan 5th Ave. I eilės tai jau ketvirtas Amerikos vokiečių paradas, virstas jų tradicija. Paradas ruošiamas generolui Fridrich Wilhelm von Steuben garbei ir vadinamas jo vardu. Generolas Steuben buvo Vokietijos emigrantas ir atvykęs į Ameriką jos Nepriklausomybės kovose turėjo didelį vaidmenį, kaip ir lietuvių kilmės generolas Tadas Andrius Kosciuszka.

Eisena buvo ilga, žygiavo apie 15,000 asmenų su 40 orkestrų ir 40 vežimų su istorinėmis ir kitomis dekoracijomis. Aukštųjų svečių tarpe buvo gubern. Nelson Rockefeller, New Yorko miesto mayoras Robert F. Wagner ir gana daug kitų valdžios žymiųjų pareigūnų. Vakarų Vokietijos respubliką atstovavo jos generalinis konsulas dr. George A. Federer.

Tos šventės 40 prezidentas John F. Kennedy atsiuntė savo specialų sveikinimą. Eisena stebėjo daugiau kaip 200,000 žmonių minia. Ar ne metas ir mums, šios kolonijos lietuviams surengti savo eisena, tuo labiau, kad ir mes panašių progų turime.

Petro Minkuno, buv. BALF reikalų vedėjo dukte Dalia neseniai susituokė su Alfonsu Dziku, JAV karininku, laikraštininku L. Dziko sūnumi.

kaimyninių kraštų policijos.

Mūsų policija buvo atsteigta 1918 m. lapkričio 11 d., pirmojo ministerių kabineto nutarimu. Tvarkėsi iškart atskirais dekretais, įsakymais ir cirkuliariais. Įstatymas buvo išleistas daug vėliau. Tad šiais metais sueina 43 metai nuo jos atsteigimo.

Istoriniai šaltiniai rodo, kad Lietuvos policija, istoriniais laikais vadinosi milicija. Jos pradžia siekia 1588 metus. Taigi, jei skaityti tuos metus Lietuvos policijos įsteigimo metais, tai šiais metais Lietuvos policija mini 373-čią sukaktį.

Šiais metais 43 metų sukaktis ir spalio 2-ji — Angelių Sargų šventė bus Chicagoje minima ir švenčiama spalio 8 d., Jaunimo namuose, šia tvarka: Jėzuitų bažnyčioje pamaldos 10 val. ryto. Jaunimo namuose iškilmingas posėdis 11 val. ryto. Posėdžio metu paskaita skaitys Lietuvos Istorijos draugijos narys Povilas Dirksas.

Į minėjimą kviečiami visi buvę Lietuvos policijos tarnautojai ir visuomenė.

P. Dirksas.

Algirdas Alksnins, visuomenės veikėjo Vaclovo bei Gabrielės Alksninių, SLA narių sunus, po ketverių metų tarnybos JAV laivynė, pasitraukė iš karininko pareigų ir pradėjo studijuoti veterinariją Cornell, N. Y. universitete. Prieš tarnybą laivynė Algirdas Alksnins baigė Connecticut universitete bakteriologiją BS laipsniu.

Bronius Kulys, mokytojas, yra susirgęs širdimi ir jau trečia savaitę gydomasi namuose daktaro priežiūroje.

Vladas Mučinskas, firmos, kurioje jis dirba, yra siunčiamas į Europą tarnybos reikais. Anksčiau V. Mučinskas gana gyvai veikė New Yorko lietuvių visuomenėje. Jo sunus studijuoja aukštąjį mokslą ir ruošiasi įsigyti daktarą.

APIE COSMOS PARCELS

Šiomis dienomis iš Maskvos grįžo Gabriel Reiner, Cosmos Parcels Express Corp. prezidentas. Tenai jis susitiko su naujos firmos vedėjais, o toji nauja firma tvarko persiuntimą siuntinių, kuriuos čia priima Cosmos. Tos naujos firmos Maskvoje vardas yra Vneshpoltorg.

Iki šiol dovanų siuntinius, jų persiuntimą ir įteikimą tvarkė Intourist, tačiau turistui į Rusiją didėjant, Intourist nutarė pavesti savo visą dėmesį tikrai turizmo reikais.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

(LICENSED BY VNESHPOSILTORG)

PASKUBINA JUSU SIUNTINIUS JUSU DRAUGAMS IR GIMINĖMS Į BET KURIA SSSR DALĮ SIUNTINIAI APDRAUSTI PRISTATYMAS GARANTUOTAS GAVĖJAS NIEKO NEMOKA

Visuose mūsų skyriuose Jūs rasite didelį pasirinkimą medžiagų moteriškiems ir vyriškiems drabužiams ir tuo sutapsite, negu pirkti kitur. Jūs galite gauti ir kitokių reikmenų tinkamų siuntiniam, pigiau negu bet kur kitur.

Dėl nemokamų kainoraščių ir papildomų informacijų rašykite arba aplankykite mūsų jums artimiausį skyrį:

NEW YORK 3, N. Y., 39 Second Avenue. Tel. AL 4-5456
BROOKLYN 7, N. Y., 600 Sutter Ave. Tel. DI 5-8808
PATERSON 1, N. J., 99 Main Street, Tel. MU 4-4619
VINELAND, N. J., West Landis Ave. (Greek Orthodox Club Bldg.) Tel. PO 3-8669
LAKEWOOD, N. J., 126 4th Street, Tel. LO 2-1446
NEW HAVEN, Conn., 6 Day Street, Tel. HU 1-2750
PITTSBURGH 3, Pa., 1015 East Carson St. Tel. TO 1-1068
CLEVELAND 13, Ohio, 2683 W. 14th Street, Tel. SW 8-2868
WORCESTER, MASS., 174 Milbury Street, Tel. TO 7-1575
HAMTRAMCK, MICH., 11333 Jos. Campau, Tel. BR 8-6966
CHICAGO 22, ILL., 2222 W. Chicago Ave. Tel. WA 5-2737
CHICAGO 8, ILL., 3212 So. Halsted St. Tel. AN 1-2994
LOS ANGELES 22, CAL., 960 So. Atlantic Blvd. Tel. FT 6-1571
SAN FRANCISCO, CAL., 2076 Sutter Street, Tel. BI 3-1797
NEWARK 3, N. J., 428 Springfield Ave. Tel. WA 2-4035
PHILADELPHIA 23, PA., 530 W. Girard Ave. Tel. PL 6-6766
WATERBURY, CONN., 6 John Street, Tel. GL 2-2256
GRAND RAPIDS, MICH., 636 Bridge St., N. W. Tel. VI 3-5355
DETROIT, MICH., 7300 Michigan Ave. Tel. GR 2-6387
PASSAIC, New Jersey, 176 Market Street, Tel. CH 9-6245
ATHOL, MASS., 61 Mt. Pleasant Street, Tel. LI 2-1767
BOSTON 15, MASS., 271 Shawmut Avenue, Tel. VI 3-1477
WOODHAVEN 21, N. Y., 84-17 Jamaica Ave. Tel. VI 3-1477

Vineland, N. J. skyrius atidarytas tik penktadieniais, šeštadieniais ir sekmadieniais

SLA išmokamų apdraudų ir ligoje pašalų savaitinė ataskaita

SLA DEIMANTINIAI METAI

RUGSEJO 30, 1961

Išmokamos Apdraudos

ELSIE BURBA, 17 kp., Brockton, Mass., gim. rugp. 9, 1889 m., Lietuvoje. Prie SLA prisirašė rugp. 1, 1937 m., mirė rugpjūčio 31, 1961 m. Velionės sunui, John Burba, Jr., pomirtinės išmokėta \$300.00

ALEKSANDRAS SABLINSKAS, 57 kp., Worcester, Mass., gim. vasario 26, 1886 m., Lietuvoje. Prie SLA prisirašė gruodžio 2, 1923 m., mirė rugs. 6, 1961 m. Velionio žmonai, Monikai Sabalinskienei, pomirtinės išmokėta \$1,000.00

VERONIKA NORVAISAITE, 242 kp., Brooklyn, N. Y., gim. rugp. 20, 1892 m., Joniškis, Šiaurės apskr., Lietuvoje. Prie SLA prisirašė birželio 7, 1929 m., mirė rugpjūčio 29, 1961 m., Velionės sunui pomirtinės išmokėta \$600.00

FRANK PETRAITIS, 354 kp., Akron, Ohio, gim. rugs. 22, 1879 m., Lietuvoje. Prie SLA prisirašė kovo 7, 1937 m., mirė rugs. 4, 1961 m. Velionio sunui John P. Petraičiui pomirtinės išmokėta \$300.00

JONAS DAGYS, 368 kp., Brooklyn, N. Y., gim. bal. 4, 1902 m., Biržuose, Lietuvoje. Prie SLA prisirašė birž. 6, 1952 m., mirė rugsėjo 19, 1961 m. Velionio broliui Rev. Petru Dagui pomirt. išmokėta \$500.00

Viso \$2,700.00

Nuo pradžios šių metų bendrai viso \$119,643.68

ISMOKAMOS TAUPOMOS APDRAUDOS

Anna C. Usalis, 108 kp., Canton, Ill. \$500.00
Nuo pradžios šių metų bendrai viso \$11,250.00

Išmokamos Ligoje Pašalpos

343. M. Salus, 16 kp., Harrisburg, Ill. 12 sav. \$108.00
344. P. Wychunas, 17 kp., Brockton, Mass. 12 sav. 108.00
345. O. Kupstienė, 23 kp., Shenandoah, Pa. 11 sav. 1 d. 58.00
346. B. Wapstas, 38 kp., Brooklyn, N. Y. 4 sav. 5 d. 42.92
347. V. Medzveckas, 64 kp., Baltimore, Md. 12 sav. 81.00
348. V. Velis, 64 kp. 12 sav. 56.25
349. V. Lukšas, 64 kp. 9 sav. 4 d. 47.00
350. P. Gardulis, 102 kp., Haverhill, Mass. 5 sav. 3 d. 25.13
351. T. Tekoris, 158 kp., Springfield, Ill. 5 sav. 6 d. 73.00
352. M. Silakis, 219 kp., Roslyn, Wash. 2 sav. 3 d. 33.00
353. B. Butmonaitė, 236 kp., Toronto, Ont., Canada 5 sav. 3 d. 103.00
354. K. Juodvirsis, 236 kp., Toronto, Ont., Canada, 5 sav. 3 d. 129.60

Viso \$864.90

Nuo pradžios šių metų bendrai viso \$22,155.82

BERTHA PIVARONAS,
SLA Sekretorė

Kas nori skaityti su jokia partija nesurištą laikraštį ir išgirsti objektyvų lietuvišką žodį visais svarbiais klausimais, tas skaityk 8-10 puslapių savaitraštį NEPRIKLAUSOMĄ LIETUVĄ

"NEPRIKLAUSOMA LIETUVA" turi daug rimtų bendradarbių visuose kontinentuose ir duoda daug žinių iš lietuviškosios bendromenės ir visos žmonijos gyvenimo sričių. PRENUMERATA: metams visur 6 dol., visose Amerikose — 5.50, Kanadoje — 5 doleriai. Už laikraštį galima mokėti dalimis — pusmėnesiais, ketvirtimis ir nuo to kaina nekinta. NAUJAI ATVYKĘ "NEPRIKLAUSOMĄ LIETUVĄ" gauna bargan ligi jie gauna darbą ir užsidirba. 7722 George St., Ville Lasalle, Montreal, P. Q. Canada ADRESAS: "NEPRIKLAUSOMA LIETUVA".

IŠEJO NAUJA KNYGA

AMERIKOS IDOMYBĖS

Parašyta S. MICHELSONO vadovaujant patirūti Amerikos

JOJE APRAŠOMA:
Apie keltinę Aliaską; Vaisdai nuo Atlanto iki Pacifiko; Darbininkų fabrikai Vakarose; "Proletariato diktatura"; apudžiai iš Kalifornijos; Raudonmėdžių imperija; Apie Hollywood žvaigdes; Kaip lietuvis vėnų daro; Amerikos dykumos; Mirties Klona; Suakmenėjusi miškas; Yellowstone Parkas su verdančiais šaltiniais; meškoms ir tt.; Grand Canyon tarpklia; Įspūdingi iš Meksikos; Bulių kava; Pae mormonais; Ju tikyba, prelatas ir dabartis; Ežeras, kuriame žmogus neskaity; Neįmanomi Texas valstijos turtai; Floridos Vaisdai; Jaunystės šaltinis; Kaip gyvena rezervatų indėnai; Nuostabių pošeimo urvai; Upė po žeme; Žuvis be akių...

Ir daug, daug kitų idomybių! Su gražiais paveikslais. Išleiskite knygą tuoj pat pasimėginti. Kaina tik 75 centai.

Užsakymus ir pinigų prašome siųsti šiuo adresu:

"KELEIVIS"

636 East Broadway So. Boston 27, Mass.

NAUJIENOS

Pirmas ir geriausias lietuvių dienraštis Amerikoje

NAUJIENOS turi savo korespondentus kiekvienoje didesnėje Amerikos lietuvių kolonijoje ir įvairiose Europos bei Pietų Amerikos valstybėse.

NAUJIENOS spausdina vėliausias, tiksliausias ir įdomiausias žinias iš lietuvių ir kitų tautų gyvenimo.

NAUJIENOS spausdina svarbiausias lietuvių gyvenimo reikalus liečiančius straipsnius ir "Kritikos bei polemikos" skyriuje leidžia visiems pareikšti savo nuomonę.

NAUJIENŲ prenumerata yra tokia: JAV ir Kanadoje — \$13.00 metams, \$7.00 — pusel metų. Kitose valstybėse — \$16.00 metams, \$8.00 — pusel metų. Chicagoje — \$15.00 metams, \$8.00 — pusel metų.

NAUJIENAS gausite, jei papsiute čekį arba money Orderį tokiu adresu:

1739 South Halsted Street, Chicago 8, Illinois